

BRO – Předpisy EU

RNDr. Dragica Matulová, CSc.

Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. M., v.v.i.
Centrum pro hospodaření s odpady

Evropská Směrnice o biodpadech

- první návrh směrnice o biodpadu-2000
- druhý Pracovní dokument o biodpadu 2001
- diskusní dokument pro setkání k biodpadům a kalům v lednu 2004

Možnosti nakládání s kaly a biodpadem

Dopady Nařízení o vedlejších živočišných produktech

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1774/2002,

kterým se stanoví hygienická pravidla týkající se vedlejších živočišných produktů, které nejsou určeny k lidské spotřebě.

Pravidla pro ochranu zdraví lidí a zvířat, která se vztahují na využití vedlejších živočišných produktů v bioplynových stanicích a kompostárnách pro zpracování materiálu kategorie 3

Vedlejší živočišné produkty kategorie 1 a 2 jsou buď z takového využití vyloučeny nebo mohou být využívány pouze za přísných podmínek a po následném zpracování.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1774/2002

- **materiály I. kategorie** - představují zejména riziko TSE (přenosné spongiformní encefalopatie) a také mezi ně patří kromě jiných „odpad z pohostinství a stravování“ vznikající v dopravních prostředcích mezinárodní přepravy
- **materiály II. kategorie** - vedlejší živočišné produkty, které představují riziko ve vztahu k jiným nemocem zvířat nebo zbytků veterinárních léčiv.
- **materiály III. kategorie** - vedlejší živočišné produkty pocházející ze zdravých zvířat patří sem i odpad ze stravování a pohostinství a kuchyňský odpad z domácností

Návrh nového Nařízení Evropského Parlamentu a Rady o vedlejších produktech živočišného původu

---

Cílem návrhu, ze dne 10.6.2008, je umožnit konsolidaci všech prováděcích opatření a odchylek přijatých od používání nařízení do jediného textu.

Přijetí tohoto návrhu povede ke zrušení stávajícího nařízení.

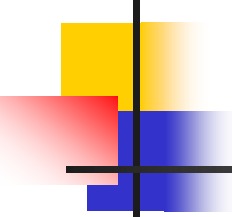
Právní nástroje EU upravující zpracování biologického odpadu

- **Směrnice Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 98/2008 ze dne 19. listopadu 2008 o odpadech a o zrušení některých směrnic**

Definuje hierarchii nakládání s odpady,

- předcházení vzniku
- příprava k opětovnému použití
- recyklace
- jiné využití, například energetické využití
- odstranění

Směrnice Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 98/2008 ze dne 19. listopadu 2008 o odpadech a o zrušení některých směrnic

---

Článek 22 je věnován celý biologickému odpadu.

- a) oddělený sběr biologického odpadu za účelem kompostování a anaerobní digesce odpadu;
- b) zpracování biologického odpadu způsobem, který splňuje vysokou úroveň ochrany životního prostředí;
- c) používání materiálů bezpečných z hlediska životního prostředí pocházejících z biologického odpadu

Komise provede posouzení nakládání s biologickým odpadem za účelem případného předložení návrhu.

Zavedení celoevropských kritérií konce odpadu

Kritéria „konce odpadu“

- kritéria „konce odpadu“ zahrnují kvalitativní a bezpečnostní požadavky, tak že kompostovaný bioodpad již nebude odpadem, ale bezpečným produktem a tím bude posílena důvěra spotřebitelů a trh.
- V současné době jsou národní pravidla, která se týkají kvality a bezpečnosti kompostu a dokonce i toho, zda je kompost produktem nebo odpadem v různých státech různá

Směrnice Rady 99/31/ES o skládkách odpadů

Redukce skládkování biologicky rozložitelného komunálního odpadu množství bioodpadu produkovaného v roce 1995

- na 75% v roce 2006,
- 50% v roce 2010 a
- 35% v roce 2016

Směrnice 2008/1/ES Evropského parlamentu a Rady ze dne 15. ledna 2008

o integrované prevenci a omezování znečištění

Směrnice stanovuje

- hlavní zásady povolování a kontroly zařízení na zpracování biologického odpadu (založených na nejlepších dostupných technikách (BAT))
- zahrnuje veškeré biologické zpracování organického odpadu v zařízeních s kapacitou převyšující 50 tun denně.

Směrnice Evropského Parlamentu a Rady 2000/76/ES ze dne 4. prosince 2000

o spalování odpadů

---

upravuje

- technické požadavky na provoz spaloven, včetně limitních hodnot emisí vybraných potenciálních kontaminantů
(např. NO_x, SO_x HCl, částic, těžkých kovů a dioxinů),
- Je důležitá pro zpracování bioodpadu vzhledem k tomu, že **pokrývá spalování většiny bioodpadů** (včetně směsného odpadu obsahujícího biodegradabilní složky).

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/8/ES o podpoře kogenerace

---

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/8/ES ze dne 11. února 2004 o podpoře kombinované výroby tepla a elektřiny (kogenerace) založené na poptávce po užitečném teple na vnitřním trhu s energií a o změně směrnice 92/42/EHS

Pro výpočet, zda je proces kogenerace vysoce efektivní podle Směrnice 2004/8/ES je nutné použít harmonizovaných referenčních hodnot podle definice v Rozhodnutí Komise 2007/74/ES (2007/74/ES)

Týká také spalování odpadu, BRKO a bioplynu. Kvalifikace jako vysoce efektivní kombinovaná výroba tepla a elektřiny (kogenerace) může vést ke (zvláštní) státní podpoře provozovatelů takových jednotek

Návrh Směrnice Evropského Parlamentu a Rady o podpoře užívání energie z obnovitelných zdrojů

(předložena Komisí dne 23.1.2008)

- **Navrhovaná směrnice o obnovitelných zdrojích energie** (RES = renewable energy sources, tj. obnovitelné zdroje energie), zahrnuje také opatření týkající se **úlohy biologických odpadů při dosahování cílů v oblasti obnovitelné energie.**
- Tento návrh uvažuje využití biomasy, tj. biologicky rozložitelných složek produktů, odpadů a reziduí ze zemědělství (včetně rostlinných a živočišných hmot) lesnictví a souvisejících průmyslových odvětví, stejně jako **biologicky rozložitelné frakce průmyslového a komunálního odpadu** započítat do cílů obnovitelných zdrojů energie, ponechává však na členských zemích rozhodnutí, jak mají být obnovitelné zdroje energie podporovány.

Zelená kniha o nakládání s biologickým odpadem v Evropské unii

---

Tuto knihu zveřejnila komise 3. prosince 2008 a zahájila veřejnou konzultaci týkající se využití bioodpadů.

Zelená kniha má prozkoumat

- možnosti dalšího vývoje v nakládání s biologickým odpadem a podnítit debatu v této oblasti, vedoucí k případnému přijetí příslušného legislativního návrhu směřujícího k využití biologického odpadu zejména pro energetické účely a kompostování.

Zároveň se do 15. března 2009 otevírá veřejná konzultace v této oblasti.

Definice biologického odpadu

v ZK

- Biologický odpad je definován jako biologicky rozložitelný odpad ze zahrad a parků, potravinářský a kuchyňský odpad z domácností, restaurací, stravovacích a maloobchodních zařízení a srovnatelný odpad ze zařízení potravinářského průmyslu.
- **Nezahrnuje** odpady z lesního hospodářství a ze zemědělství, hnůj, kal z čistíren nebo jiné biologicky rozložitelné odpady, jako jsou např. přírodní textilie, papír nebo zpracované dřevo. Nezahrnuje ani vedlejší produkty výroby potravin, které se nikdy nestanou odpadem.

Definice v pracovních dokumentech, které Komise vydala mezi rokem 2000 a 2001

- „Bioodpad (biologicky rozložitelný odpad)“ znamená jakýkoliv odpad, který podléhá aerobnímu nebo anaerobnímu rozkladu, jako je například odpad potravin a odpad ze zahrad, stejně jako papír a lepenka;
- a „zelený odpad a odpad ze dřeva“ znamená rostlinný ze zahrad a parků odřezky ze stromů, větve trávy, listí (s výjimkou uličních smetků), piliny, třísky dřeva ostatní odpad dřeva, který nebyl zpracováván těžkými kovy nebo organickými sloučeninami.

Biologicky rozložitelný odpad zahrnoval v podstatě ty odpady, které jsou uvedeny v Přehledu kompostovatelných odpadů podle řazení v katalogu odpadů, na stránkách MZP.

Hlavní body zelené knihy

Přehled základních postupů pro nakládání s biologickým odpadem

- skládkování
- spalování s nízkou nebo vysokou úrovní využití energie
- biologické zpracování v podobě kompostování,
- anaerobní digesce (výroba bioplynu) a
- mechanicko-biologická úprava (předúprava biologického odpadu spočívající v jeho třídění).

Zelená kniha

- **Enviromentální, hospodářské a sociální otázky související s nakládáním s biologickým odpadem.**
- **Sociální a zdravotní dopady**
- **Nakládání s bioodpadem v členských státech EU v současné době**

Otázky k diskusi:

- **předcházení vzniku odpadu,**
- **omezení skládkování,**
- **omezení množství biologicky rozložitelného komunálního odpadu, který je povolen na skládkách, nad cíle stanovené směrnicí EU,**
- **možnosti zpracování biologického odpadu, který by byl jinak uložen na skládkách,**
- **lepší využití energie,**
- **zvýšení recyklace a**
- **normy EU pro vysoce kvalitní kompost a zpracovaný biologický odpad nižší kvality.**

Pracovní dokument Útvarů Komise - Přílohy

Právní nástroje EU regulující nakládání s bioodpadem
V tabulkách jsou uvedeny rozdíly v kompostových politikách mezi členskými státy,

- klasifikační typy pro kompost a počet tříd přijatých národními kompostovými normami a legislativou;
- maximální, minimální a průměrné hodnoty potenciálních kontaminantů pro komposty v Evropě a
- údaje o registraci a certifikaci kompostu pro marketing a využití v národních režimech PRODUKT nebo ODPAD.

Směrnice o bioodpadu

Jedním z úkolů pro České předsednictví EU po vydání Zelené knihy o nakládání s bioodpadem je **vyvíjet snahu na vydání návrhu směrnice o bioodpadu během roku 2009**, která zavede konkrétní požadavky pro separovaný sběr bio-odpadu a cíle pro kompostování.

Klasifikační typy pro kompost a počet tříd přijatých národními kompostovými normami a legislativou

Criterion	Number of classes or categories			
	1	2	3	4
Heavy metals	BE, DK, FR, GR, HU, LT, NL, PL, SE, UK	DE, SK	AT, CZ, ES, IE, SI	LV
Input materials	UK: Quality compost from source separated organic waste	BE: Vegetable, Fruit, Garden compost; Green Waste Compost IT: Green Waste Compost; Mixed Compost (may include sewage sludge) FI: Green Waste Compost; compost from digestate		AT: (1) source separated org. waste (2) sewage sludge (3) bark (4) mixed municipal solid waste

Klasifikační typy pro kompost a počet tříd přijatých národními kompostovými normami a legislativou

Criterion	Number of classes or categories			
	1	2	3	4
Application types			SI: (1) Agriculture – no restrictions (2) Agriculture with restrictions (3) Agriculture excluded	AT: (1) agriculture (2) landscaping (3) landfill coverage (4) bagged compost DE: (1) compost for Agric./landscaping (2) substrate compost (3) mulch compost

Klasifikační typy pro kompost a počet tříd přijatých národními kompostovými normami a legislativou

	Number of classes or categories			
Criterion	1	2	3	4
Stability		DE: (1) mature compost (2) fresh compost IE requirement within licensing LU (1) mature compost (2) fresh compost		

Maximální, minimální a průměrné hodnoty potenciálních kontaminantů pro komposty v Evropě

Limit values for Compost from source separation (BWC & GWC)									
	Cd	Cr	CrVI	Cu	Hg	Ni	Pb	Zn	As
	<i>mg/kg d.m.</i>								
min	0.7	50	0	25	0.2	10	45	75	5
max	3	250	3	600 (1,000)*	3	100	280	1,500 (4,000)*	50
mean	1.4	93	0.9	143 (184)*	1.0	47	121	416 (587)*	23
<i>max/min</i>	4.3	5.0		24.0	15.0	10.0	6.2	20.0	10.0
Limit values for Composts from MSW									
	<i>mg/kg d.m.</i>								
min	3	250	0	450	3	100	200	1,000	10
max	20	1,000	10	1,000	16	300	800	4,000	25
mean	8.0	473	6.7	625	7.1	168	456	2,000	17
<i>max/min</i>	6.7	4.0		2.2	5.3	3.0	4.0	4.0	2.5

Registrace a certifikace kompostu pro marketing a využití v národních režimech PRODUKT nebo ODPAD

Compost may become a PRODUCT	
Specific compost regulation within waste & environmental legislation with extensive QM and external approval scheme for compost	AT
Compost related regulation within the waste and environmental legislation or based on standards but with simple registration scheme	LT, FR, SK
Regulation within the waste and environmental legislation rolled out by the way of the licensing procedure	IE, LU (+ obligatory QAS*); UK (only with voluntary QAS)**
(Simple) fertiliser registration within the fertiliser legislation	CZ, ES, FI, GR, HU, IT, LV, NL, PL, PT, SI
Compost remains WASTE	
Waste – but specific compost standards available	BE/FI (+ obligatory QAS), DE (+ voluntary QAS)
Compost derived from source-segregated or 'residual waste' animal by-products that does not meet 'product' requirements, but is spread on land (ABP and waste management licensing regulations apply).	UK
Waste – no specific compost legislation	BG, CY, CZ, DK, EE, HU, MT, PL, RO, SE
Compost derived from source-segregated, non-ABP bio-waste that does not meet 'product' requirements or 'Compost-Like-Output' from Mechanical and Biological Treatment of residual waste that is disposed of (not spread on land).	UK

QAS: Quality Assurance System – Systém zajištění kvality